

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 28 grudnia 2023 r.

Poz. 7326

UCHWAŁA NR XXXI.142.S.2023

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W SZCZECINIE

z dnia 20 grudnia 2023 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały nr LIII/489/23 Rady Miejskiej w Dobrzanach z dnia 23 listopada 2023 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz.40 z późn. zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz.1325, z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uchwala, co następuje:

- § 1. Stwierdza się nieważność uchwały nr LIII/489/23 Rady Miejskiej w Dobrzanach z dnia 23 listopada 2023 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych w części objętej:
- § 1 pkt 4 w zakresie ustalenia określonej w załączniku nr 2 do uchwały stawki podatku dla objętych tym punktem środków transportowych o dwóch osiach, dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów nie mniej niż 31 ton, posiadających inne systemy zawieszenia osi jezdnych,
 - § 1 pkt 4 w zakresie ustalenia określonej w załączniku nr 2 do uchwały stawki podatku dla objętych tym punktem środków transportowych o trzech osiach i więcej, dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów nie mniej niż 12 i mniej niż 40 ton, posiadających inne systemy zawieszenia osi jezdnych,
 - § 1 pkt 6 w zakresie ustalenia określonej w załączniku nr 3 do uchwały stawki podatku dla objętych tym punktem środków transportowych o dwóch osiach, dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów nie mniej niż 38 ton, posiadających inne systemy zawieszenia osi jezdnych.
- § 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała nr LIII/489/23 Rady Miejskiej w Dobrzanach z dnia 23 listopada 2023 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych została przekazana do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie w dniu 29 listopada 2023 r. i objęta postępowaniem nadzorczym na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, zgodnie z którym właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach podatków i opłat lokalnych, do których mają zastosowanie przepisy ustawy - Ordynacja podatkowa.

We wstępnej ocenie Kolegium Izby przedmiotowa uchwała budziła wątpliwości co do zgodności z prawem, w szczególności z art. 10 ust. 1 pkt 4 lit. a oraz art. 10 ust. 1 pkt 6 lit. b ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70, z późn. zm.), ze względu na przekroczenie górnych

granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2024 określonych obwieszczeniem Ministra Finansów z dnia 21 lipca 2023 r. (M.P. z 2023 r. poz. 774) dla następujących środków transportowych:

1)ciągniki siodłowe i balastowe, o których mowa w art. 8 pkt 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych o dwóch osiach innych systemów zawieszenia osi jezdnych i dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów nie mniejszej niż 31 ton,

2)ciągniki siodłowe i balastowe, o których mowa w art. 8 pkt 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych o trzech osiach i więcej innych systemów zawieszenia osi jezdnych i dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów nie mniejszej niż 12 ton i mniejszej niż 40 ton,

3)przyczepy i naczepy o których mowa w art. 8 pkt 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych o dwóch osiach innych systemów zawieszenia osi jezdnych i dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów nie mniejszej niż 38 ton.

W związku z powyższym wszczęte zostało postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności wymienionej uchwały, o czym powiadomiono Przewodniczącego Rady Miejskiej w Dobrzanach oraz Burmistrza Dobrzan pismem z dnia 15 grudnia 2023 r. (znak: K.420.92.2023). W treści pisma wskazano, że ostateczne badanie uchwały odbędzie się na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 20 grudnia 2023 r. oraz, że w posiedzeniu ma prawo uczestniczyć upoważniony przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, a do czasu zakończenia wszczętego postępowania przysługuje prawo wnoszenia wyjaśnień.

Kolegium Izby ostatecznie zbadało wymienioną uchwałę na posiedzeniu w dniu 20 grudnia 2023 r., w którym nie uczestniczyli przedstawiciele jednostki. Gmina nie skorzystała również z prawa wniesienia wyjaśnień.

Kolegium zważyło co następuje.

Kolegium uznało, iż uchwała nr LIII/489/23 Rady Miejskiej w Dobrzanach z dnia 23 listopada 2023 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych należy do właściwości rzeczowej regionalnych izb obrachunkowych z mocy art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

W ocenie Kolegium uchwała ta podjęta została z istotnym naruszeniem art. 10 ust. 1 pkt 4 lit. a oraz pkt 6 lit. b ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, implikującym stwierdzenie jej nieważności w części objętej sentencją niniejszej uchwały.

Na mocy § 1 pkt 4 uchwały, odsyłającego do załącznika nr 2, ustalone zostały stawki podatku dla pojazdów, o których mowa w art. 8 pkt 4 cyt. ustawy, o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów nie mniej niż 31 ton o dwóch osiach jezdnych z innymi systemami zawieszenia osi jezdnych w wysokości 3 464,00 zł, podczas gdy górna granica stawki dla takich pojazdów - określona zgodnie z przepisem art. 10 ust. 1 pkt 4 cyt. ustawy w załączniku Nr 2 do ustawy - wynosi 3 463,95 zł. Wysokość przywołanej górnej granicy stawki podatku dla wskazanych pojazdów wynika z pkt 2 lit. d tiret pierwsze obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 21 lipca 2023 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2024 (M.P. z 2023 r. poz. 774), przewidzianego przepisem art. 12b ust 4 cyt. ustawy, jako aktu aktualizującego stawki określone w załącznikach do ustawy. Ponadto na mocy powołanego § 1 pkt 4 uchwały, odsyłającego do załącznika nr 2, określone zostały stawki podatku dla pojazdów, o których mowa w art. 8 pkt 4 cyt. ustawy, o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów nie mniej niż 12 ton i mniej niż 40 ton o trzech osiach jezdnych i więcej z innymi systemami zawieszenia osi jezdnych w wysokości 3 464,00 zł, podczas gdy górna granica stawki dla takich pojazdów - także określona w załączniku Nr 2 do cyt. ustawy zgodnie z przepisem art. 10 ust. 1 pkt 4 cyt. ustawy - wynosi 3 463,95 zł, a aktualna wysokość tej granicy wynika z pkt 2 lit. d tiret pierwsze ww. obwieszczenia Ministra Finansów. Poza tym na mocy § 1 pkt 6 uchwały, odsyłającego do załącznika nr 3, określono stawki podatku dla pojazdów, o których mowa w art. 8 pkt 6 cyt. ustawy o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów nie mniej niż 38 ton o dwóch osiach jezdnych z innymi systemami zawieszenia osi jezdnych w wysokości 3 464,00 zł, podczas gdy górna granica stawki dla takich pojazdów - określona zgodnie z przepisem art. 10 ust. 1 pkt 6 cyt. ustawy w załączniku Nr 3 do cyt. ustawy - wynosi 3 463,95 zł, co z kolei wynika z pkt 2 lit. f tiret drugie powołanego wyżej obwieszczenia.

W ocenie Kolegium, wymienione stawki podatku od środków transportowych, ustalone w przedmiotowej uchwale powyżej maksymalnej dopuszczalnej wartości, wymagały wyeliminowania w drodze stwierdzenia ich nieważności.

Organ nadzoru w tym miejscu wskazuje, że zgodnie z art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. W myśl zaś ust. 4 w przypadku nieistotnego naruszenia prawa organ nadzoru nie stwierdza nieważności uchwały lub zarządzenia, ograniczając się do wskazania, iż uchwałę lub zarządzenie wydano z naruszeniem prawa. Na podstawie powyższych przepisów ugruntowała się jednolita linia orzecznicza sądów administracyjnych, zgodnie z którą „Przepisy powyższe wyróżniają zatem dwie kategorie naruszeń prawa przez uchwały lub zarządzenia organów gminy: istotne naruszenie prawa oraz nieistotne naruszenie prawa. Podstawą rozstrzygnięcia nadzorczego stwierdzającego nieważność uchwały lub zarządzenia organu gminy może być tylko istotne naruszenie prawa. Zgodnie ze stanowiskiem doktryny oraz z utrwalonym orzecznictwem sądów administracyjnych za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym.”(NSA w wyroku z dnia 13 stycznia 2022 r., sygn. III OSK 542/21). Ponadto w orzecznictwie wskazuje się: „Opierając się na konstrukcji wad powodujących nieważność danego aktu administracyjnego można wskazać rodzaje naruszeń przepisów, które zaliczyć można do istotnych, a więc takich, które skutkować będą nieważnością wydanego aktu. Do naruszeń tych będą należały przykładowo: naruszenie przepisów określających kompetencję do podejmowania aktu normatywnego, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego przez wadliwą ich wykładnię, a także przepisów podjęcia aktu normatywnego, jeżeli na skutek tego naruszenia podjęto akt o innej treści niż gdyby naruszenie nie nastąpiło.” (NSA w wyroku z dnia 23 lutego 2022 r., sygn. III OSK 2954/21).

W zakresie objętym niniejszym rozstrzygnięciem nadzorczym, z mocy przepisu art. 20a ust. 1 cyt. ustawy, zastosowanie znajdą stawki obowiązujące w roku poprzednim. Niniejsze rozstrzygnięcie wywiera bowiem skutek *ex tunc*, a zatem stawki nim objęte należy traktować jako nieuchwalone, a w myśl powołanego art. 20a ust. 1 w przypadku nieuchwalenia stawek podatku, o których mowa w art. 10 ust. 1 stosuje się stawki obowiązujące w roku poprzedzającym rok podatkowy, przy czym, jak wynika to z zastrzeżenia ustępu następnego, jeśli stawki minimalne dla poszczególnych rodzajów pojazdów są wyższe od stawek uchwalonych na rok poprzedzający rok podatkowy – stosuje się odpowiednie stawki wynikające z załączników nr 1–3 do ustawy.

W tym stanie rzeczy Kolegium orzekło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie

Bogusław Staszewski